

พระมหากัสสปะ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ. โพนาราม จ. ราชบุรี

ถาม : ลักษณะการให้ผลของกรรมนั้นเป็นอนิจจังหรือไม่ครับ ถ้าเป็นจะให้ผลอย่างไร

หลวงพ่ : ไม่เป็นอนิจจังหรอก เพราะคำว่าอนิจจังนะ คำว่าอนิจจังมันเป็นเรื่องของสภาวะธรรม สภาวะ ผลของมันที่พระพุทธเจ้าพูดถึงไตรลักษณ์ใช่ไหม พูดถึงว่าอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา.. อนิจจังมันเหมือนสภาวะธรรมชาติ มันจะแปรสภาพตลอด

ฉะนั้นคำว่าอนิจจัง ถ้าอย่างนั้นบ๊อบ ถ้าเป็นอนิจจังมันก็ให้ผลและไม่ให้ผลนะสิ กรรมมันจะแบบว่าเราไม่เชื่อกรรม เพราะกรรมนี้ให้ผลแน่นอน ฉะนั้นถ้าให้ผลแน่นอน การกระทำอย่างเช่นนั่งสมาธินี้ถ้ามันสัมมาทิฐิ หรือความเห็นถูกต้อง ทำถูกต้องหมด ผลของมันต้องให้ผล ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่เวลานั่งสมาธิกันแล้วทำไมเราไม่ได้สมาธิกันล่ะ เห็นไหม กรรมเหมือนกัน แล้วมันเป็นอนิจจังไหมล่ะ? มันเป็นอนิจจังเพราะว่าเราสร้างเหตุไม่ถูกต้องต่างหากล่ะ

ฉะนั้นลักษณะการให้ผลของกรรมนี้ มันก็กลับซับซ้อนตรงที่ว่ากรรมนี้เป็น อจินไตย เพราะว่าอจินไตย ๔ ในพุทธศาสนา พุทธศาสนาเรื่องอจินไตยมีอยู่ ๔ อย่าง ที่ว่าชาวพุทธถ้าจะคิดให้มันเป็นวิทยาศาสตร์ ให้มันเป็นสูตรสำเร็จที่ต้องให้ผลคงที่นี้ เป็นไปไม่ได้ คือว่าคิดแล้วตายเปล่า พระพุทธเจ้าพูดอย่างนั้น

คำว่าอจินไตย หมายความว่าพระพุทธเจ้าเป็นพุทธวิสัย ปัญญาของพระพุทธเจ้า จะดีกว่าพวกเรามาหาศาลเลย ดีกว่าเราจนเรานี้เทียบไม่ได้จ้าฝูงเลย แล้วพระพุทธเจ้าท่าน วิเคราะห์แล้วไง ท่านวิเคราะห์แล้ว ท่านพยายามจะทำให้เป็นวิทยาศาสตร์เพื่อจะมาสอน พวกเรา เพราะพระปัจเจกพุทธเจ้ากับพระพุทธเจ้านี้เป็นผู้ตรัสรู้เอง

อย่างพวกเราสาวก สาวกะ.. อย่างเช่นพระไตรปิฎก หรือประเพณีวัฒนธรรม มันเป็นการชี้นำพวกเราอยู่แล้ว ถ้าเราไม่มีธรรมนี้เราทำกันไม่ได้หรอก พูดถึงให้พวกเราค้นค้นกันเองนะ โทษนะ มันก็เหมือนวัวเหมือนควายนั่นแหละ มันก็ไถนาอยู่นั่นแหละ วนอยู่นั่นแหละมันไปไหนไม่รอดหรอก แต่เพราะเรามีธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า พวกเรานี้สาวก สาวกะ เพราะมีธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าเรายังมีโอกาส เราถึงจะเป็นไปได้

ฉะนั้นพระพุทธเจ้ากับพระปัจเจกพุทธเจ้าท่านตรัสรู้เองโดยชอบ ท่านตรัสรู้แล้ว ท่านพยายามวางธรรมและวินัย พระปัจเจกพุทธเจ้ารู้หมด แต่วางธรรมวินัยไม่ได้ แต่สมัยของพระปัจเจกพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้าสอนได้ สอนด้วยความรู้ของท่าน แต่พระพุทธเจ้าจะวางธรรมวินัย การวางธรรมวินัยท่านก็ต้องวิจัย ต้องเข้าใจทั้งหมด แล้วจะเอาธรรมวินัยนี้มาวางเป็นบรรทัดฐานให้พวกเราเดิน

ทีนี้วางเป็นบรรทัดฐานให้พวกเราเดิน ท่านก็วางเรื่องอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เรื่องไตรลักษณ์ เรื่องมรรค ๘ แล้วท่านก็บอกว่าอจินไตย ๔ คือเรื่องกรรม เรื่องความสามารถของพระพุทธเจ้า พุทธวิสัยคือเรื่องความสามารถของพระพุทธเจ้า ท่านบอกว่าพวกเอ็งไม่ต้องคิดหรอก คิดจนตายก็ไม่รู้ เพราะไม่มีสิทธิ์รู้

ฉะนั้นเรื่องพุทธวิสัย เรื่องกรรม เรื่องฌาน.. เรื่องฌานคือการทำความสงบของใจ มันมีระดับของมัน มันมีความแตกต่างมากที่เราจะมาบอกว่าให้มันเป็นระดับอย่างนั้นๆ ไม่มี แล้วก็เรื่องฌาน เรื่องโลก

ฉะนั้นเรื่องกรรมนี้ พุทธวิสัยบอกมันลึกซับซ้อน ซับซ้อนตรงไหน นี่เวลาเราไปดูหมอกัน หรือไม่ดูที่เขาแก้กรรม บางที่เขาแก้กรรม เขานั่งจนตาหลุดเขายังไม่รู้ว่าการกรรมนี้มาจากไหน เพราะอะไร เพราะว่าการเกิดและการตาย สมมุติว่า.. ไม่สมมุติหรือเรื่องจริงเลย อย่างที่ว่าไม่มีต้นไม่มีปลาย สุตวิสัยของการเกิดที่เรานับไม่ได้เลย แล้วเขาจะตามดูได้ไหม

อย่างหลวงปู่คือพูดประจำ มาถามเราสิ ยิ่งพันชาติ แสนชาติที่แล้ว เราจะตอบให้หมดเลย เพราะหลวงปู่คือท่านตอบแล้วเอ็งจะพิสูจน์อย่างไร ท่านยังตอบได้ใหญ่ หลวงปู่คือท่านบอก ไอ้เรื่องอดีตชาตินี้มาถามเราเลย เราตอบได้หมดแหละ หลวงปู่ตื้อนะ แต่

ท่านรู้จริงๆ นะ ท่านรู้จริงๆ ของท่านด้วย เพราะรู้จริงมันถึงเห็นระดับของมันว่ามันห่างไกลขนาดไหน

พอการห่างไกลอย่างนั้นปั๊บ ฉะนั้น คำว่าอนิจจังคือมันไม่แน่นอนไม่ใช่ไหม มันไม่แน่นอน มันแปรสภาพตลอด แต่กรรมนี้มันแน่นอน คำว่าแน่นอนนะมันต้องให้ผล ถ้าไม่แน่นอนนะ พระโพธิสัตว์เป็นพระพุทธเจ้า สร้างบุญญายุทธการมาเป็นพระพุทธเจ้า มันทำไมแน่นอนแล้วมาเป็นพระพุทธเจ้าล่ะ? พระพุทธเจ้าพยากรณ์แล้วนี่กลับไม่ได้ ต้องเป็นพระพุทธเจ้าเด็ดขาด พระพุทธเจ้าพูดคำไหนคำนั้น

กรรมนี้แน่นอนแน่นอนเพราะมันให้ผลจริงๆ ให้ผลทางลบกับเราจริงๆ ถ้าเราทำลบนะ ให้ผลดีเราจริงๆ แต่ให้เมื่อไหร่.. นี่เรื่องกรรม ให้เมื่อไหร่ ตรงนี้แหละ คำว่าให้เมื่อไหร่มันมีระยะของมันไง อย่างเช่นที่เราบอกว่ากรรมที่เราทำไม่ได้ มันรู้ไม่ได้ตรงไหน ตรงที่ว่ามันไม่มีต้นไม่มีปลาย มันเป็นแสนๆ ล้านๆ ชาติ ชาติไหนไม่รู้ แล้วเวลามันให้ผลตรงนี้แหละ ฉะนั้นตรงนี้มันเป็นเรื่องของกรรมที่จะให้ผลและไม่ให้ผล แต่ของเราทำของเราเราเชื่อมั่นของเราแล้วเราทำของเราไป

ฉะนั้นไม่ใช่อนิจจัง.. ให้ผลแน่นอน เพียงแต่ว่ามันเป็นเรื่องซับซ้อน ที่ว่ากรรมเป็นเรื่องอินทรีย์ๆ แต่กรรมให้ผลแน่นอน ถ้าไม่ให้ผลแน่นอน มันพิสูจน์ได้ตรงทำสมาธินี้แหละ ถ้านั่งเดี๋ยวนี้ก็ได้เดี๋ยวนี้ ทำถูกต้องแล้วได้หมด

ทีนี้มันไม่ได้ เห็นไหม คำว่าไม่ได้.. เราเป็นคน จะว่าบัญญัติศัพท์เนาะ ว่าพุทธโฆษิตๆ อะไรซักๆ คำว่าซักๆ ของเรา เพราะคนถามเยอะ แล้วเราตอบนี้เราต้องอธิบาย แต่คำว่าซักๆ นี่นะเหมือนมันพูดกับเด็ก คำว่าซักๆ ปั๊บ คำว่าซักๆ มันจะสมบูรณ์ไปด้วยสติสมบูรณ์ไปด้วยคำบริกรรม ถ้าอานาปานสติ มันสมบูรณ์ไปด้วยสติที่เรารู้ลมมันถึงชัดได้ ถ้ามันไม่ชัดแสดงว่าผลได้แล้ว แสดงว่าลมนี้อ่อนลงแล้ว แสดงว่าจิตเราด้อยค่าแล้ว

ฉะนั้นคำว่าพุทธโฆษิตๆ มันพร้อมทั้งคำบริกรรม พร้อมทั้งสติ พร้อมทั้งจิตที่มันพร้อมตลอดไป ความสมบูรณ์อย่างนี้ถ้ามันลงมาได้นะสัมมาสมาธิเด็ดขาด ทีนี้พอมันยังไม่ลง ไม่ลงก็ต้องหาเหตุ หาเหตุว่าทำไมถึงไม่ลง.. นักปฏิบัติเราเวลาจะหาเหตุนะ ว่าจิตมันเป็นเพราะเหตุใด แล้วเหตุนี้แหละหน้าปากคอก ครูบาอาจารย์ของเราจะหาเหตุเพราะ

อาหาร เหตุเพราะกินอิมม่อนอ่อน แล้วจะเอาสมาธินี้ไม่มีสิทธิ์ เหตุนะ อู๋.. ไชมันเต็มเลย พลังงานเต็มเลย พอนั่งเข้าไปก็มีแต่หลับ

หลวงตาบอก “ธาตุขันธ์ทับจิต” ความสมบูรณ์พูนสุขของเรา มันจะทับหัวใจ แค่ ฟ่อนอาหารนี่นะ กินแต่น้อย สีล ๘ นี้ไม่กินข้าวเย็น ทางการแพทย์ พอกินข้าวเข้าไปนะ กระเพาะมันต้องย่อย ๖ ชั่วโมง กิติกุสติกินข้าวเย็น ๒ ทุ่ม ๓ ทุ่ม พอกินข้าวเย็นเสร็จ อาบน้ำเสร็จก็ภาวนา โอ้อโฮ.. กำลังจะหลับเลยละ แล้วก็ไปหลับกัน

หญ้าปากคอกเลยที่ทำสมาธิไม่ได้กันอยู่นี้ เพราะตามใจลิ้น แล้วก็มาภาวนากัน เวลาจะไปฟ่อนอาหาร อู๋.. ไม่ได้ มันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ คนเราก็คงต้องมีอาหาร ดำรงชีวิต มีอาหารแต่มันมากเกินความจำเป็น แต่ถ้าเรารู้ สีล เห็นไหม สีล ๘ ก็เว้นแล้ว ยิ่งพวกเราชุดงควัตรนี้มีมือเดียว พอมือเดียวขึ้นมามันมีความพร้อมมา มันเป็นเครื่องขัด กลา อันนี้ต่างหาก

จะนั่นที่ว่า “ลักษณะการให้ผลของกรรมเป็นอนิจจังหรือไม่ครับ”

ไม่เป็นอนิจจัง ให้ผลเด็ดขาด เพียงแต่ว่ามันซับซ้อนเรื่องอินไตยที่ว่าจะให้ผล เมื่อไหร่ ทีนี้เราก็คิดว่าอย่างนี้ก็เป็นอนิจจังเหมือนกันสิ ไม่ใช่เป็นอนิจจัง มันให้ผล เด็ดขาดใจ คำว่าอนิจจังนี่นะมันแปรสภาพไปแล้วมันจะให้ผลอะไร อนิจจังคือศัพท์ คือ การเปลี่ยนแปลงของวัตถุ นั้นมันเป็นอนิจจัง ไม่มีอะไรคงที่ความเป็นอนิจจังของมัน นี่ เป็นอนิจจังของมัน

นี่พูดถึงว่ากรรมให้ผลเป็นอนิจจังหรือไม่.. ไม่นะ

ทีนี้จะเข้าตรงนี้แล้ว ข้อ ๔๐๐. พอดีเลยละ อันนี้น่าคิด

ถาม : ๔๐๐. เรื่อง “พระมหากัสสปะ”

พระมหากัสสปะท่านนิพพานหรือยังครับ ผมเข้าใจมาตลอดว่านิพพานแล้ว แต่ สรีระท่านยังอยู่ แต่พอดีพูดถึงหลวงปู่ลิมกับหลวงปู่บุดดาท่านคุยกัน ก็เลยทำให้สงสัย ต้องมาถาม

หลวงพ่ : ที่นี้คำพูดนี้เขาพูดถึงว่าหลวงปู่สิมคุยกับหลวงปู่บุดดา อันนี้อยู่ในเทป หรือเปล่าไม่รู้เนาะ ถ้าอยู่ในเทปมันจะเป็นสื่อที่คนจะได้ยินตลอดไป แต่ที่นี้หลวงปู่สิม กับหลวงปู่บุดดา เราเชื่อทั้งคู่เลยนะแปลก หลวงปู่สิมเราก็เชื่อว่าท่านเป็นพระอรหันต์ หลวงปู่บุดดาเราก็เชื่อว่าท่านเป็นพระอรหันต์ ฉะนั้นคำพูดของพระอรหันต์จะผิดจากสังฆธรรมนี้เราไม่เชื่อ เราไม่เชื่อว่าพระอรหันต์พูดสังฆธรรมนี้ผิด เราไม่เชื่อ ฉะนั้นหลวงปู่สิม กับหลวงปู่บุดดาที่เราเชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ ฉะนั้นคำพูดถ้าเป็นเทปนะ ถ้าเป็นเทปที่ ท่านคุยกัน อันนี้เรายกไว้เราไม่อ่านด้วย ฉะนั้นเราจะตอบคำถามเฉยๆ

ถาม : กราบนมัสการหลวงพ่อธิบายเพิ่มเติม ว่าหลวงปู่สิมกับหลวงปู่บุดดาพูดกัน นั้นเป็นความจริงหรือไม่ พระมหากัสสปะยังไม่นิพพาน ผมเข้าใจว่า...

หลวงพ่ : ถูกต้อง เราเข้าใจว่าอย่างนั้น เพราะนี้อยู่ในพระไตรปิฎก หลวงปู่สิมกับ หลวงปู่บุดดา เราเชื่อว่าท่านเป็นพระอรหันต์ทั้งคู่ หลวงปู่บุดดาเราก็เชื่อว่าท่านเป็นพระ อรหันต์ ฉะนั้นคำว่าพระอรหันต์ เวลาท่านตายไปแล้วคืออนุปาติเสสนิพพานเด็ดขาด ท่านเป็นอนุปาติเสสนิพพานไปแล้ว

คำว่าอนุปาติเสสนิพพาน เพราะพระมหากัสสปะปฏิบัติมาพร้อมกับพระพุทธเจ้า แล้วอายุเท่ากับพระพุทธเจ้าเห็นไหม พระพุทธเจ้าเป็นคนพูดเอง

“กัสสปะเอย เธออายุปานเรา ทำไมเธอต้องถือธุดงค์วัตร”

เพราะพระกัสสปะนี่เอดทักกะทางถือธุดงค์วัตร เพราะท่านบวชเมื่อแก่ พอบวช เมื่อแก่แล้วท่านพยายามเร่งของท่านเต็มทีจนท่านเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา จนองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า นี้คำว่า การสนทนาระหว่างพระกัสสปะกับองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าในพระไตรปิฎก คือการรับรองกันไง การรับรองคือการเห็นด้วย

“เธอก็อายุปานเรา ทำไมต้องถือธุดงค์วัตรด้วย เธอถือเพราะเหตุใด”

“ข้าพเจ้าถือไว้เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้เป็นคติแบบอย่าง”

เห็นไหม นี่ความเป็นจิตสาธารณะของพระกัสสปะ พระกัสสปะเป็นผู้ถือธุดงค์ วัตร นี้ถือธุดงค์วัตรถือว่าถือผ้าบังสุกุลด้วย ฉะนั้นผ้าบังสุกุลจะไม่รับผ้ากฤหบดีจิ๋ว

ฉะนั้นจะเก็บผ้าที่เขาพันศพมาตัดเย็บสังฆาฏิ ที่น้ำมันก็ตัดเย็บปะเข้าไป ปะเข้าไป เพราะว่ามีน้ำมันไม่พร้อมกัน ก็ปะจนสังฆาฏินี้หนาถึง ๗ ชั้น

คำว่าหนา ๗ ชั้น เห็นไหม พอเรา ๒ ชั้น บิณฑบาตยังเหงื่อโชก แล้ว ๗ ชั้นพร้อมกับจิ๋ว มันจะหนักขนาดไหน แล้วคนอายุ ๘๐ ไซ้ไหม จนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ขอแลกเปลี่ยน มีอยู่องค์หนึ่งคือพระกัสสปะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอาผ้าสังฆาฏิของท่านขอแลกเปลี่ยนกับพระกัสสปะมา

พระกัสสปะถ้าไม่ใช่พระอรหันต์นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายกขนาดนี้ นะ ก็ต้องมีทิวี่ขึ้นมา ต้องมีความเห็นอะไรต่างๆ ขึ้นมา เหมือนพระภิกษุเห็นไหม พระภิกษุนั้นก็มายึดว่าพระพุทธเจ้าเป็นของเราๆ แต่พระกัสสปะนี่พระพุทธเจ้ายกขนาดไหนนะ พระกัสสปะอ่อนน้อมถ่อมตน อู้อู.. ลาก ไม่มีอะไรเลย พระกัสสปะเป็นพระอรหันต์เด็ดขาด! นี่เขาบอกว่ายังไม่ได้เป็นไง ต้องรอพระศรีอาริยมตไตรยมมาถึงจะเป็น

ไม่ใช่ พระกัสสปะเป็นพระอรหันต์เด็ดขาด แล้วพระอรหันต์กับพระอรหันต์ นี้สภาวะของพระอรหันต์.. เราต่อต้านตลอดนะ ใครบอกสภาวะธรรมๆ สภาวะธรรมนี้เราไม่เชื่อ เพราะสภาวะคืออนิจจัง สภาวะธรรมคืออนิจจัง แต่ธรรมลีไม่อนิจจัง ธรรมเป็นอนุรูปธรรม ธรรมแท้ๆ เนี่ย ฉะนั้นพระอรหันต์นี่ถึงธรรมที่สุดแล้ว คนที่ถึงธรรมที่สุดแล้ว จะเข้าใจเรื่องนี้หมดแหละ เรื่องอย่างนี้มันเป็นเรื่องเล็กน้อยมาก

ฉะนั้นกรณีอย่างนี้เขาบอกว่ามันมีที่ว่ายังไม่นิพพาน เพราะว่ามันมีคนถาม เขาเหมือนกับมาเข้าทรง ว่ามาเข้าทรง มาอะไรนี่ ยิ่งมาเข้าทรงอย่างนี้นะยิ่งเป็นไปไม่ได้เลย.. สังเกตได้ไหม เวลาคนที่ว่ามีคุณธรรมบอกว่า เขาเข้าทรงอย่างนั้น รับรู้อย่างนั้น ใช้น้ำมัน ถูอมงคลตื่นข่าวแล้วนะ

การเข้าทรง การต่างๆ จิตมันประทับนี่นะ พระกัสสปะจะประทับได้อย่างไร? พระอรหันต์จะมาประทับทรงมันเป็นไปได้ แต่สังเกตได้ไหม ในการประทับทรงในสังคมไทยจะมีพระอรหันต์ทั้งนั้นเลย แล้วพระอรหันต์เวลาจะมาประทับทรงนี้ไม่มีทาง! แล้วพระอรหันต์ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือพระอรหันต์ต่างๆ ที่มาอนุโมทนากับหลวงปู่มั่น มาอย่างไร?

ไม่ได้มาประทับทรง หลวงปู่มั่นท่านมือภิญญา ๖ ไซ้ใหม่ เวลาท่านสั่งสอน เทวดาต่างๆ ท่านคุยกับเทวดาได้ คุยกับต่างๆ ได้ นี่พระอรหันต์ต่างๆ ท่านมาอย่างนี้ แต่ ถ้าเรื่องประทับแล้วนี้ มันมีอยู่ที่ว่าอาจารย์ไทที่เขาพูด มันมีอยู่ พวกญาติโยมเขาก็พา ญาติเขามาให้อาจารย์ไทรักษา ก็เนี่ยประทับทรง เทศน์นะ ในการประทับทรงนั้น วิญญาณนั้นบอกว่าเขาเป็นสมเด็จโต เทศน์ธรรมะนี้ถ้าไม่ใช่คนทันนะ อู้สู.. มันซาบซึ่ง มาก

ทีนี้อาจารย์ไทท่านก็นั่ง เพราะอาจารย์ไทท่านเป็นหลานของหลวงปู่คือ ท่านปรารถนาพุทธภูมิ ท่านกำหนดจิตคุณะ แล้วพอท่านออกจากสมาธิมาแล้วท่านพูดเลย “มิ่งชื่อไอ้แดง มิ่งเป็นความขี้ขลาดอยู่สุรินทร์ มิ่งจะมาอ้างว่าเป็นสมเด็จโตๆ อยู่อย่างนี้ มิ่งมูสา!” อยู่ในทรงนะ ถ้าประทับอย่างนั้นนะพูดออกมาเลย

“ถ้าท่านอาจารย์รู้ทันผม ผมก็ไปแล้วละ แต่ก่อนไปผมขอเหล่าขวดหนึ่งกับไก่ตัวหนึ่ง” เมื่อกี้ยังเทศน์อยู่เลย ยังเทศน์แจ๊ๆ อยู่เลย พอจะไปนะขอเหล่าขวดหนึ่ง ขอไก่ตัวหนึ่ง ญาติเขาก็เอาเหล่าขวดหนึ่งกับไก่ตัวหนึ่งมาให้ เขาว่าอู้สู.. หิวกระหาย กินใหญ่เลย แล้วก็ออกไป

กรณีอย่างนี้ เวลาเขาเทศน์นะเขาเทศน์ว่าเขาเป็นสมเด็จโต เขาเทศน์นี้เขาอ้างว่าเป็นสมเด็จโต เทศน์ใหญ่เลย เทศน์ธรรมะนี้ พุทธธรรมะไหน พอพุทธธรรมะทุกคนที่ฟังอยู่ก็ราบกับพื้นเลย เชื้อ ราบเลย อาจารย์ไทกำหนดเลย “มิ่งชื่อไอ้แดง มิ่งเคยเป็นความขี้ขลาดอยู่สุรินทร์ มิ่งตายไปแล้วมิ่งมาทำอย่างนี้มันเป็นการมูสา”

นี่พระถ้ามีจุดยืนมีหลัก เรื่องอย่างนี้เขาไม่เชื่อกันหรอก แต่เรื่องการประทับทรงนี้ มีใหม่ มี.. เรื่องจิตวิญญาณมีใหม่ มี แต่จิตวิญญาณนี้ จิตวิญญาณมีเต็มไปหมด แล้วจิตวิญญาณนั้นจะเป็นคนๆ นั้นจริงหรือเปล่า

นี่ไง ฉะนั้นบอกว่าเรื่องประทับทรงมันแปลกมาก ฉะนั้นกรณีอย่างนี้เราไม่เชื่อ เรื่องที่ความเห็นอันนั้น แต่ถ้ามันอยู่ในเทป ว่าเป็นการสนทนากันระหว่างหลวงปู่สิมกับ หลวงปู่บุดดา มันก็เป็นมุมมอง เป็นความคิดต่างๆ แต่ความเห็นของพวกเราจำเป็นต้องถูกต้องตรงที่บอกว่า พระกัสสปะท่านถึงอนุปาติเสสนิพพานเด็ดขาด แต่พระกัสสปะกับ พระศรีอริยเมตไตรย ท่านได้สร้างบุญกุศลมาร่วมกัน ท่านมีเวรมีกรรมมาต่อกัน

มีอยู่ชาติหนึ่ง พระศรีอริยเมตไตรยเป็นความูซ้าง แล้วพระกัสสปะนี้เกิดเป็นซ้าง พอเกิดเป็นซ้างแล้ว ซ้างนี้เป็นซ้างแสนรู้ ที่มีชื่อเสียงเกียรติศัพท์ เกียรติคุณไปทั่วทวีป ว่า เป็นซ้างแสนรู้ ซ้างที่ทำอะไรก็ได้ จนกษัตริย์ในสมัยนั้น ไม่เชื่อ พอไม่เชื่อก็ให้คนเขาเรียก ซ้างนั้นกับความูซ้างนั้นเข้าไปราชวัง แล้วก็ไปเอาแท่งเหล็กนี้เผาให้มันแดงทั้งแท่งเลย แล้วก็บอกว่าให้พระศรีอริยเมตไตรยที่เป็นความูซ้าง บอกให้ซ้างนั้นเข้าไปกอดแท่งเหล็กแดงๆ นั้น

ทีนี้ซ้างเข้าไปกอด ซ้างมันก็ต้องรู้ว่ามันตาย นี่ไง เพราะว่ามันมีเกียรติศัพท์ เกียรติคุณรำลือไปไ้ว่าเป็นซ้างแสนรู้ แล้วพอรู้อเรื่อง ความูซ้างพูดอย่างไรซ้างนี้มันจะทำตามหมด เพราะมันเชื่อเจ้านายมาก แต่ทีนี้ความเชื่อของกษัตริย์เขาไม่เชื่อว่ามันจะเป็นจริงได้ ใจ ถ้าสั่งไปอย่างอื่นมันก็สั่งได้ไซ้ไหม สั่งให้ไปตายจะยอมไปตายไหม

ด้วยความเห็นของกษัตริย์ก็เลยให้เข้ามา แล้วก็บอกว่าให้สั่งซ้างนั้นเข้าไปกอดแท่งเหล็กแดงๆ นั้น ฉะนั้นถ้าซ้างไม่เข้าไปกอด ก็แสดงว่าความูซ้างนั้นสั่งซ้างไม่ได้ ก็โกหก ด้วยกษัตริย์ไซ้ไหมก็สั่งตัดหัวไ้ เพราะวาเกียรติศัพท์เกียรติคุณมันรำลือไปทั่วไซ้ไหม กษัตริย์เขาต้องการการปกครองไซ้ไหม ต้องการให้ทุกคนยอมรับเขา แล้วถ้าใครมีเกียรติศัพท์เกียรติคุณขึ้นมา เรื่องอำนาจเขาจะแวงกันมาตลอด

ฉะนั้นเขาบอกว่าถ้าความูซ้างสั่งให้ซ้างเข้าไปกอดแท่งเหล็กนั้นได้ นั่นก็คือเป็นความจริง ถ้าความูซ้างสั่งให้ซ้างเข้าไปกอดแท่งเหล็กแล้วซ้างไม่ไปกอด ความูซ้างนั้นต้องโดนตัดหัว ก็ต้องตัดหัวเพราะว่ามันเป็นเสี้ยนหนาม เพื่อไม่ให้ประชาชนเชื่อถือสิ่งใด ฉะนั้นพอกษัตริย์ตั้งขึ้นมาแล้ว ความูซ้างก็รู้ ความูซ้างก็สำนึกตน ความูซ้างเดินเข้าไปหาซ้าง

“วันนี้เป็นวันสิ้นไประหว่างซ้างกับความูซ้าง คนหนึ่งจะต้องตาย ถ้าสั่งแล้วซ้างเข้าไปกอด ก็เป็นความเห็นของซ้าง ถ้าสั่งแล้วซ้างไม่เข้าไปกอด ให้ซ้างเดินออกไปเลย ก็ให้ซ้างทำตามนั้นไป”

นี่กรรม เห็นไหม กรรมเป็นอนิจจัง แต่ถ้าเป็นเรื่องของความเห็นแก่ตัวไซ้ไหม ก็ต้องสั่งซ้างเข้าไปกอดเลย พอซ้างตายแล้วเราจะได้รอดไ้ แต่นี้ความูซ้างนั้นเป็นธรรมนะ เข้าไปหาซ้างแล้วพูดกับซ้าง ถ้ากษัตริย์เขาให้สั่ง เขาก็ต้องสั่งให้ซ้างเข้าไปกอดเหล็ก

กอดแท่งไฟนั้น ถ้าข้างจะเข้าไปกอด ข้างก็ต้องตาย ข้างก็ต้องรู้ แต่ถ้าเราตั้งแล้วข้างไม่เข้าไปกอด ก็ไม่เป็นไรให้ข้างเดินออกไปเลย เพราะความขี้ขางก็โดนตัดหัว ความขี้ขางก็จะให้กษัตริย์ตัดหัว

คือวันนี้ต้องเสียสละคนหนึ่ง คือว่าข้างกับความขี้ขางต้องตายคนหนึ่ง นี่ความขี้ขางก็ไปพูดกับข้าง ให้ข้างเลือกเอง คือไม่บังคับ ใจเป็นธรรมใจไม่บังคับ ถ้าเป็นเรานะบอกให้ข้างกอดเลย ข้างกอดเลยฉันจะวิ่งหนี แต่นี่ไปพูดกับข้างเลยนะ บอกว่า

“ถ้าข้างเข้าไปกอดก็คือข้างต้องตาย ถ้าข้างจะไม่ไปกอดก็ให้ข้างกลับไป เราก็คือโดนตัดหัว ก็เท่านั้นเอง”

มาพูดกับข้างก่อนใจ มาตกลงกัน แล้วพอกษัตริย์สั่งก็ทำตามกษัตริย์ พอกษัตริย์สั่งบอกมาให้ความขี้ขางสั่งให้ข้างเข้าไปกอดแท่งไฟนี้ ความขี้ขางก็ต้องสั่งตามนั้น เพราะเกียรติศัพท์มันรำลือไปอย่างนั้น ถึงเวลาที่สั่งเลยบอกให้ข้างเข้าไปกอดแท่งไฟนั้น ข้างมันเข้าไปกอดเลย! ข้างมันเข้าไปกอดเลย! แล้วมันก็ตาย

กษัตริย์นั้นตกนรกอเวจีหลายภพหลายชาติ กษัตริย์นั้นต้องหมุนไป เพราะมันรู้ๆ อยู่ เราเป็นคนใจใหม่ เราทำอย่างนั้นได้อย่างไร แต่การทำอย่างนั้นมันมีเบื้องหลังมาอีกเยอะแยะเลย แต่พอทำอย่างนั้นปั๊บ ชาตินั้นพระกัสสปะเป็นข้าง พระศรีอริยเมตไตรยเป็นความขี้ขาง การเวียนตายเวียนเกิดอยู่ในวัฏฏะ แล้วสุดท้ายพระกัสสปะก็สร้างบุญกุศลมาเกิดเป็นพระกัสสปะแล้วสิ้นกิเลสไป

ฉะนั้น กรณีศพของพระกัสสปะยังไม่ได้เผา อยู่ในเขาหิมาลัยนี่เป็นอย่างนั้น เพราะว่าหลวงปู่ตื้อ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เรา เรื่องอย่างนี้พวกเราพยายามศึกษากันไว้ เรายังไม่อยากจะพูดออกมา เพราะเดี๋ยวมันออกนี่ไป หลวงปู่มั่นกับหลวงปู่ตื้อ ครูบาอาจารย์เราท่านรู้แล้ว หลวงปู่สิม...

ถ้าพูดอย่างนี้ถูก ว่าสรีระท่านยังไม่ได้เผา แล้วพระพุทธเจ้าเราพยากรณ์ไว้ว่า พระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าองค์ต่อไป แล้วพระศรีอริยเมตไตรยจะเอาซากกระดูกของพระกัสสปะมาเผาปนกับมือของพระศรีอริยเมตไตรย เพราะว่าพระกัสสปะยอมสละชีวิตให้พระศรีอริยเมตไตรย เวลาพระศรีอริยเมตไตรยมาตรัสรู้แล้ว

จะเอากระดูกของพระกัสสปะที่นิพพานไปแล้วมาอยู่บนฝ่ามือนี้ แล้วจะมาฆาปนกิจบนฝ่ามือของพระศรีอริยมตไตรยเห็นไหม

นี่อนิจจังไหม? ไม่อนิจจังใช่ไหม เพราะมันมีผลแน่นอน มันข้ามภพข้ามชาติขนาดนี้ นี่พระพุทธเจ้าพยากรณ์ไว้ในพระไตรปิฎกนะ คำว่าพระกัสสปะนั้นเคยเป็นช่างใช่ไหม ได้เสียสละให้กับความทุกข์เข้าไปกอดแท่งไฟแล้วตายไป นี่ผลบุญผลกรรมมันติดพันกันมา ฉะนั้นผลบุญผลกรรมอันนี้ ความทุกข์ตอนนี้รอมาจะตรัสรู้เป็นพระศรีอริยมตไตรยแล้ว

เพราะเรื่องนี้มันนานนมกาล อดีตชาติมันนานนมกาลเลยละ ปัจจุบันนี้พระศรีอริยมตไตรยจะมารอตรัสรู้แล้ว พอพระศรีอริยมตไตรยมาตรัสรู้ธรรมขึ้นมา นี่ชากศพของพระกัสสปะที่ยังไม่ได้เผา ก็จะมาฆาปนกิจอยู่บนฝ่ามือของพระศรีอริยมตไตรย อจินไตยไหม? ไม่อจินไตยใช่ไหม เพราะมันต้องแน่นอน กรรมนี้เราบอกว่าไม่เป็นอจินไตย กรรมนี้แน่นอน เพียงแต่ว่ามันจะให้ผลเมื่อไหร่ มันซับซ้อนไกลมากไป มันจะให้ผลเมื่อไหร่ แต่ให้ผลเด็ดขาด

นี่พูดถึงคำถาม เราจะบอกว่าผู้ถามนี่นะเห็นถูกต้องแล้ว เพียงแต่ที่ผู้ถามไปได้ข้อมูลนี้มา บอกว่าพระกัสสปะมาประทับทรง แล้วมาในร่างทรง อะไรเนี่ย โอ้โฮ.. อันนี้ยิ่งไปใหญ่เลย อันนี้เราไม่เชื่อ เพราะเราเชื่อทั้งพระกัสสปะด้วย เราเชื่อทั้งหลวงปู่สิมด้วย เราเชื่อทั้งหลวงปู่ศุขด้วย หลวงปู่ศุขเราเชื่อนะ หลวงปู่ศุขนี่ เพราะหลวงตาท่านบอกว่าเวลาหลวงตาไปกราบ หลวงปู่ศุขท่านเมตตาหลวงตามาก แล้วเราฟังเทศน์ท่านเราลงใจ

ฉะนั้นหลวงปู่ศุขเราก็เชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ หลวงปู่สิมเราก็เชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ พระมหากัสสปะเราก็เชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ แล้วมาพูดบอกเข้าร่างทรง ประทับทรงอะไรนี้เราไม่เชื่อ เราไม่เชื่อตรงนี้ เราไม่เชื่อที่ว่าข้อมูล ฉะนั้นเราเชื่อแบบที่ผู้ถามถามว่าเขาเห็นเหมือนกัน ในพระไตรปิฎกบอกไว้ชัดเจน เห็นไหม

“พระกัสสปะนิพพานไปแล้ว แต่สรีระของท่านยังอยู่” นี่ความเชื่อของผู้ถาม แล้วพอไปเจอข้อมูลนี้มันก็เลยกลับมาให้เป็นภาระเราเลย เราก็เคลียร์ปัญหานี้ละ จบ!

ขออีกอันหนึ่ง ข้อ ๔๐๑. ไม่มี

ถาม : เรื่อง “๔๐๒. เราควรเคารพรูปเหมือนของกวนอิมหรือไม่ครับ”

ชาวพุทธแบบเถรวาท ควรปฏิบัติตัวอย่างไรต่อรูปเหมือนของพระโพธิสัตว์แบบมหายานครับ

หลวงพ่ : ถ้าเป็นชาวพุทธโดยเข้มข้น ชาวพุทธเถรวาทเรานี้โดยคำสอน โดยธรรม และวินัย เพราะหน่วยราชการ เมื่อก่อนสมัยชวนเป็นนายกหรืออย่างไร เขาออกระเบียบเป็นกฎกระทรวงมา บอกว่าห้ามสร้างรูปเคารพที่ไม่ใช่ในพุทธศาสนานะ

ความจริงเรื่องนี้มันมีนะ เพราะว่าถ้าเราเอาทางวิชาการกัน เถรวาทให้ถือพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ เว้นจากพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ ถือว่าเป็นมงคลต้นข้าว แม้แต่ว่าสามเณรเวลาจะบวชต้องถือพระรัตนตรัย พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ ฉะนั้นพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ก็ถือพระรัตนตรัย แล้วรูปเคารพอย่างอื่นนี้ ถ้าไปเคารพแล้วนี่มันขาดจากพุทธมามกะเลยละ ทีนี้เพียงแต่เราจะทำตัวอย่างไร ชาวพุทธเถรวาทจะปฏิบัติตัวอย่างไร

คำว่าปฏิบัติตัว เคี้ยวนี้โลกมันแคบ การศึกษามันไว้มาก ฉะนั้น อย่างเช่นความเชื่อเรื่องพระโพธิสัตว์ มหายาน เรื่องเจ้าแม่กวนอิม มันเป็นความเชื่อของชาวจีนเป็นส่วนใหญ่ ทีนี้ชาวจีนนี้ ๑,๐๐๐ กว่าล้าน ๑,๐๐๐ กว่าล้านใช่ไหม แล้วอย่างของเรา เถรวาทเรานะมันก็มีเมืองไทย ๖๐ กว่าล้าน มีพม่าก็ ๑๐ ล้านไม่รู้ แล้วก็เขมร ลาว นอกนั้น อย่างเวียดนามไปมันก็ถึงมหายาน ฉะนั้นประชากรมีเท่าไร?

ทีนี้คำว่าประชากรมีเท่าไรนี่ความเชื่อใจ ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม ในเมื่อมันเป็นสังคมส่วนใหญ่ใช่ไหมเขาถือกันอย่างนั้น เราเป็นเถรวาท นี่พูดถึงการปฏิบัติตัวในสังคมโลกนะ แต่ถ้าเราจะแบบว่ากระแสวัฒนธรรม ถ้ากระแสวัฒนธรรมมันท่วมพื้นมา เราจะมีรูปแบบอย่างไรป้องกันกระแสวัฒนธรรมของเราให้มันสะอาดบริสุทธิ์ละ กระแสวัฒนธรรมของเถรวาทเราถืออย่างไร เถรวาทเรามันขาดเลยละ มันขาดจากไตรสรณคมน์ มันขาดจากพุทธมามกะ

ฉะนั้น ถ้าเป็นอย่างนั้น ทำไมตามวัดมีรูปเคารพอย่างนี้เต็มไปหมดเลย รูปเคารพนี้เพราะอะไร เพราะมันอยู่ที่ภูมิปัญญาของผู้นำไง ถ้าภูมิปัญญาของผู้นำเห็นประโยชน์กับอะไร ถ้าเห็นประโยชน์กับความรู้สึก เห็นประโยชน์กับหัวใจ เห็นประโยชน์ของธรรมนี้ เขาทำอย่างนี้ใหม่ละ แต่ถ้าภูมิปัญญาของผู้นำเขาเห็นว่า ถ้ามีรูปเคารพอย่างนี้แล้วคนเข้าวัดมาก ยังมีรูปเคารพอย่างนี้แล้วมันยิ่งเสีย โอ้โฮ.. ยิ่งทำอะไรได้ทุกอย่างเลย นี่เราเห็น โลกเป็นใหญ่แล้วนะ

ถ้าเป็นคำสอนของเถรวาท คำว่าโลกเป็นใหญ่คือว่าเราเห็นวัตถุ เห็นประโยชน์ข้างนอกเป็นใหญ่ ไม่ได้เห็นคุณธรรมเป็นใหญ่ เราหวังอะไรกัน นี่เถรวาทเราหวังอะไร เถรวาทเราหวังนิพพาน ถ้าเราหวังนิพพาน แล้วเราหวังอะไร?

เมื่อก่อนเรากำลังจะ เพราะเราดูรูป ว่าทิเบตทำไมเขาไหว้กันอย่างนั้น เวลาทิเบตเขาไหว้พระ เห็นไหม เขานอนไปทั้งตัวเลย สุดท้ายแล้วนะมันก็ย้อนกลับมา ย้อนกลับมา ตอนพระพุทธเจ้าเรา พระพุทธเจ้าจะพยากรณ์ สมณโคดมนี้ พระพุทธเจ้าจะพยากรณ์ เขาสร้างทางไว้เพื่อจะให้พระพุทธเจ้าเดินมา แล้วมันยังไม่เสร็จ มันอยู่ช่วงสร้างพอดี

ที่นี้สร้างไม่ทันพระพุทธเจ้ามาแล้ว นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานี้นะนอนเลย นอนในห้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเดินเหยียบร่างมา พอเดินเหยียบร่างผ่านมา.. อยู่ในพระไตรปิฎกนะ พอเดินเหยียบร่างพระพุทธเจ้าผ่านไปเลย พอผ่านไปก็หันกลับมาพยากรณ์เลย

“ต่อไปในอนาคตกาล เธอจะได้สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า มีชื่อว่าพระสมณโคดม”

นี่ไง เพราะว่าเสียสละร่างกายนอนต่อจากทางลาดมา ฉะนั้นทิเบตเวลาเขาไหว้เห็นไหม

๑. ทิเบตไหว้

๒. ประเพณีของพวกกะเหรี่ยง การทำบุญของเขาที่ได้บุญที่สุดคือเขานอนนะ เขานอนให้พระเหยียบ โอ้เราก็ไม่กล้าเหยียบคนนะ เราจะไปเหยียบเขาอย่างนั้นได้อย่างไร แต่ความเชื่อของเขาว่าเขาได้บุญมากไง เพราะมันมีที่มาว่านี่คือวัฒนธรรม

ทีนี้ชาวทิเบตเวลาเขาไหว้ เขานอนไปเลย แล้วรูปเขียนเขามีเยอะมาก รูปเขียนเขา
นี่เขาจะนอนไปให้พระพุทธเจ้าดำเนินไป เพราะอย่างนี้ถึงได้เป็นพระพุทธเจ้า ฉะนั้น
เวลาฝ่ายมหายาน เห็นใหม่ คูสิเขาว่านิพพาน เขายังมีนิพพานในสุขาวดี ยังไปของเขาอีก
นะ

ฉะนั้นมหายานนี้ถือว่าอาจารย์วาท อาจารย์พูดอย่างไรก็เชื่ออย่างนั้น ถ้าอาจารย์
เป็นอาจารย์ที่เป็นความจริง แล้วลูกศิษย์ไปอยู่กับอาจารย์องค์นั้น ลูกศิษย์ก็โชคดีไป แต่
ถ้าพูดถึงอาจารย์องค์ใดยังไม่เข้าใจจริง หรือเข้าใจโดยทิวทัศน์ความเห็นของตัวเอง ก็สอนกันมา
เป็นอย่างนั้น แล้วพอเข้าไปสู่อำนาจรัฐ เวลาจักรพรรดิในเมืองจีนเชื่อสิ่งใด มันก็เป็น
ความเชื่อของสังคมหมู่ใหญ่เป็นพันๆ ล้าน ประเพณีวัฒนธรรมไป

นี่พูดถึงว่า “เราควรจะทำรูปเหมือนกวนอิมอย่างไรดี”

เออ.. เราไม่เคารพ แล้วเวลาเราไม่เคารพนะ เราพูดขึ้นมาเป็นวิทยาศาสตร์ เป็น
เรื่องโลก แต่เรื่องโลกไม่ใช่ธรรมนะ อย่างเช่นพระพุทธรูปเราก็ประกอบด้วยอิฐ หิน ดิน
ทรายเหมือนกัน รูปเคารพเจ้าแม่กวนอิมก็ได้สร้างขึ้นมาจากอิฐ หิน ดิน ทรายเหมือนกัน
แล้วทำไมอิฐ หิน ดิน ทรายเราเคารพไม่ได้ ทำไมอิฐ หิน ดิน ทรายของเราเคารพได้ เออ..
(หัวเราะ)

อิฐ หิน ดิน ทรายของเรา เราสมมุติว่าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรา
เคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ฉะนั้นอย่างพวกเรามันไม่มีที่เคารพใช้ใหม่ เราก็
สร้างรูปขึ้นมา สมมุติขึ้นมาว่าเป็นพระพุทธเจ้า จะอย่างไรก็แล้วแต่เรายังนึกถึงองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ที่อิฐ หิน ดิน ทราย ปูนเหมือนกัน แต่เราทำเป็นรูป
เคารพของเจ้าแม่กวนอิม..

กรณีอย่างนี้เป็นกรณีเรื่องของโลกนะ แต่เราไม่เห็นด้วย เราไม่เห็นด้วยกับการ
เคารพรูปอย่างนี้ ขนาดกรรมฐานเรา หลวงตาเวลาพระในวัดยังให้มีพระพุทธรูปองค์
เดียว หนึ่งเดียวไป

“หนึ่งเดียวเป็นเอกภาพ” เวลาทำสมาธิก็หนึ่งเดียว เวลาเกิดปัญญาขึ้นเอาเป็น
ความจริง พอเราเป็นเอกภาพ ความรู้สึกเราเป็นเอกภาพ ทำสิ่งใดมันมีความตั้งใจ จงใจ

มันจะเป็นความจริงขึ้นมา แต่เวลาความรู้สึกของเราไม่เป็นเอกภาพ ความรู้สึกเราแตกไป คิณุ่น คิณี่ คิดไปร้อยแปดเลย นี่เดี๋ยวก็คิดถึงกวนอิม เดียวก็จะคิดถึงพระพุทธรูป เดียวก็ จะคิณุ่น คิณี่ แล้วจะคิดอะไร นี่ความรู้สึกเราก็กแตกออกไป

ฉะนั้นเวลาหลวงตาท่านมานะ ในวัดก็ให้มีหนึ่งเดียว มีพระพุทธรูปองค์เดียวก็พอ มีมากเกิน ไปก็ไม่จำเป็นใช่ไหม สิ่งทีในพระพุทธรูปนี้ เรามีไว้เป็นตัวแทนขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เอาไว้กราบ เอาไว้ไหว้ นี้อย่าคนฉลาดนะที่ไหนเขาก็กราบ ได้ อย่างเล็กๆ นะ ให้กราบพระๆ ให้มันกราบอากาศมันไม่ยอมกราบหรอก แต่เอา พระพุทธรูปมาตั้งชักรองค์หนึ่งนะ มันกราบได้สบายใจเลย นี่มันเป็นวัฒนธรรม

ฉะนั้นจะปฏิบัติตัวอย่างไรนี่มันพูดยาก มันพูดยากแบบว่าอยู่ที่ความเข้มข้น ความเข้มข้นของชาวพุทธ ถ้าชาวพุทธที่เข้มข้นนะ อ้าว.. ชาวจีนเขาก็เป็นชาวพุทธ เหมือนกัน เขาก็เข้มข้นของเขาเหมือนกัน นี่ไงเขาถึงบอกว่าให้เกิดศาสนสัมพันธ์นะ ศาสนาสัมพันธ์กัน ศาสนาอย่าได้แย้งกัน ศาสนาอย่าปะทะกัน

อันนี้เวลาเขาพูด เขาพูดกันอย่างนั้น แต่ทีถ้าเราปฏิบัติไปแล้วนะ เราจะรู้เลยว่าศีล สมาธิ ปัญญาเป็นอย่างไร มรรคญาณเป็นอย่างไร เวลาแก็กิเลส กิเลสเป็นอย่างไร อันนี้ มันเป็นสภาวะ แก่น กระพี้ เปลือก เห็นไหม เปลือกไม่มันรักษาแก่นไว้ ถ้าเราจะเข้าถึง แก่น พอเราถึงแก่นแล้วนะพวกนี้จะไม่มีความหมายเลย แต่เราก็กเห็นด้วยกับคำพูดนี้

เราแปลกนะ เวลาโยมก็คือโยมใช่ไหม เวลาปฏิบัติก็อยากจะเข้าถึงธรรม เวลา พระนี้ประกาศตนเป็นสาวกบุตรพุทธชินโรสแล้ว เป็นผู้นำเขาแล้ว เจ้าแม่กวนอิมๆ นี่มัน ควรจะเข้าใจได้ เพราะในวินัยมันก็ชัดเจน เหมือนกฎหมายมีอยู่แล้ว ถ้าเราไม่ทำตาม กฎหมายเราก็กผิดใช่ไหม

เถรวาทนี่วินัยมันชัดเจนอยู่แล้ว ถ้าเราซื้อสัตย์กับธรรมวินัยนะมันชัดเจนอยู่แล้ว ใจ ไม่ต้องไปถามใครเลย แล้วพระ เห็นไหม คุณิเรียนนักรธรรมตรี นักรธรรมโท นักรธรรม เอก ยังมี ๘ ประโยค ๑๐ ประโยค ๘ ประโยค ๑๐ ประโยคค้นไปสร้างเจ้าแม่กวนอิม อย่าง นี้มันก็เหมือนกับเจ้าหน้าที่รัฐฯ ทำความผิดซะเอง

พระ! เป็นผู้นำสังคม แล้วทำผิดเสียเอง น่าเศร้า น่าเศร้า..

ฉะนั้นพอพระทำผิดเสียเอง ผู้ตาม โยมเขาจะทำอย่างไรกัน รูปเคารพนี้ทำอย่างไรกัน ในเมื่อผู้นำก็ควรจะนำให้มันถูกต้อง แล้วผู้นำนี้ผู้นำไม่ถูกต้อง แล้วจะพากันเดินไปอย่างไร ต้องตั้งให้เราเป็นนายก เราจะรู้ให้หมดเลยประเทศไทย แต่นี้เราไม่ได้เป็นนายกก็แล้วแต่เราจะคิดเราจะหาเอาเนาะ

เรื่องอย่างนี้มันเป็นความเชื่อใจ ยิ่งตอนนี้ละความเชื่อนี้ เห็นไหม รัฐธรรมนูญต้องเคารพความเป็นมนุษย์ ต้องไม่เหยียบย่ำความเป็นมนุษย์ ความเชื่อของคน ที่นี้ความเชื่อมันก็จะไปเรื่อยละ ฉะนั้นถ้าเรามีหลักมีเกณฑ์นะ กรณีนี้เห็นมานาน ยิ่งบางวัดเขาสร้างข้าง ไอ้โฮ.. ใหญ่โตเนาะ เสรีใจ เพราะว่าเราสร้างพระพุทธรูปกันมาจนเราเคยชินมันก็เลยไม่มีอะไรเป็นจุดขายใช่ไหม ถ้าสร้างพระพุทธรูปมันก็เป็นเรื่องธรรมดาใช่ไหม ไอ้โฮ.. ถ้าสร้างข้างเอราวัณขึ้นมาเนี่ย ไอ้โฮ.. คนตื่นเต้น สาธุ.. จบดีกว่า